

“Põhiseaduse viieteistkümnele kehtimisaastale tagasi vaadates võime minu arvates olla rahul, sest põhiseadus on olnud omariikluse taastamise järel seatud eesmärkide täitmisel kindel alusmüür,” ütles president Toomas Hendrik Ilves täna Tallinnas, rahvusvahelisel teaduskonverentsil “Poliitilise iseloomuga küsimused põhiseaduslikkuse järelevalves.”

“Ent täna kostub aeg-ajalt küsimus: kas Eesti vajab uut põhiseadust?” ütles president Ilves. “Kui põhiseadust käsitada esmajoones õigusaktina, mille väärtust tuleb hinnata puhtjuriidilise mõõdupuuga, siis võib ehk mõista ka neid, kes põhiseaduse kapitaalremonti vajalikuks peavad. Mina nende hulka ei kuulu. Minu arvates ei ole põhiseadus üksnes juristide, vaid meie kõigi oma ja selle väärtuse mõõtmisel on juriidiline täiuslikkus üks mitmest, aga kaugelt mitte ainuvõimalik hindamisskaala.”

Eesti põhiseadus ei ole ajale jalgu jäänud, kinnitas riigipea, lisades: “Minu hinnangul on meie põhiseadus targalt koostatud dokument, mis võimaldab riigi- ja õiguskorda arendada kooskõlas ühiskondliku ja õigusmõtte arengutega.”

Teatavad muudatused on muidugi olnud vajalikud ning ei ole kahtlust, et neid tuleb põhiseadusse tulevikus ka viia, möönis president Ilves. Ta tõi siinkohal näitena põhiseaduse täienduse seoses Eesti saamisega Euroopa Liidu liikmeks ja omavalitsuste volikogude volituste aja pikendamise, lisaks mainis president ka pikaajalist teemat – me vajame põhiseaduslikku selgust riigikaitse juhtimise küsimuses.

Riigipea rõhutas, et põhiseaduse tähenduse ja mõtte kaitsja ning selgitajana on keskne roll kõigil põhiseaduse järelevalves osalejatel.

“Nii on näiteks veel paljuski lahti mõtestamata ja avalikkusele selgitamata põhiseaduse täiendamise seaduses sisalduvad põhiseaduslikud printsiibid, mis määravad kindlaks Eesti Euroopa Liitu kuulumise alused,” ütles president Ilves. “Sest küsimus ei ole pelgalt teoreetilises riigiõiguslikus konstruktsioonis, vaid selles, kuidas me tajume oma riigi suveräänsust, oma õigusi ja kohustusi Euroopa Liidu liikmesmaana ja selle kodanikena ning oma võimalusi rääkida kaasa Euroopa, aga ka maailma asjades.”

Riigipea sõnul on ka põhiõiguste valdkonnas palju teha, sest: “Sellest, kui teadlikud on kodanikud oma põhiõigustest ja nende kaitsmise võimalustest ning kui tõsiselt võtavad riigi institutsioonid õiguste tagamist, sõltub meie riigi ja ka kodanike käekäik.”

“See ei ole mingil juhul etteheide, eriti mitte meie põhiseadusele,” toonitas president Ilves. “Siin on mõtlemise ja tegutsemise ruumi meie põhiseadust ja selle mõtet hoidvatele institutsioonidele. Nagu ka kõigile teistele, kelle töö on kaaskodanike harimine riigi toimimise põhiküsimustes.”

Vabariigi Presidendi kõne täisteksti võib lugeda [siin](#) .

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229